

Vereniging
van
Schooldecanen en
Loopbaanbegeleiders

van, voor en door schooldecanen & loopbaanbegeleiders

nieuwsbrief VvSL, jaargang 8, nummer 6, 8 maart 2017
Redactie: Marlies van Tooren, marlies.van.tooren@vvsl.nl

Contributie 2017

De verenigingscontributie is voor het kalenderjaar 2017 opnieuw € 85. Begeleid door een mailtje van penningmeester Jaap de Win komt binnenkort de contributiefactuur naar je toe. Op verzoek van veel leden en schooladministraties staat de factuur nu op naam van de school/organisatie, maar wordt ook de naam van het lid vermeld. De factuur zal te vinden zijn op de [VvSL-website](#) onder het tabblad MIJN VVSL bij "Mijn facturen". Daarbij moet je inloggen.

Grote belangstelling voor fixusopleidingen

Recent was er in de landelijke pers veel aandacht voor het aantal aanmeldingen voor fixusopleidingen. In tegenstelling tot wat 'men' verwacht had, viel die niet tegen. Terwijl er plek is voor 19.608 studenten, hebben er 46.542 zich aangemeld. Blijkbaar was het idee ontstaan dat nu de termijn wettelijk naar 15 januari was gegaan, veel a.s. studenten dit niet in de gaten zouden hebben en dus zouden 'vergeten' om zich aan te melden. Althans dit was de teneur van artikelen in de Volkskrant en De Telegraaf. Daarbij werd blijkbaar vergeten dat er in het voortgezet onderwijs decanen en mentoren zijn die het tot hun taak rekenen dit soort zaken onder de aandacht te brengen van hun leerlingen en dat diezelfde leerlingen al vijf of zes jaar lang getraind worden in informatie verzamelen en pro-actief reageren.

De selecteurs die betrokken zijn bij de decentrale selectie wacht een zware taak: Van de in totaal 1363 aanmeldingen voor tandheelkunde moeten er 1104 worden afgewezen. Ook in Maastricht wacht de selecteurs veel werk. Bij Geneeskunde moeten daar zo'n 1000 mensen afvallen, bij psychologie ruim 900 en bij International Business 600. Op 14 april moet het werk klaar zijn, want op 15 april moeten de kandidaten uitsluitel krijgen.

De laatste stand van zaken (die na 15 januari eigenlijk niet meer kan wijzigen) is te zien op Studiekeuze123.nl:

<https://www.studiekeuze123.nl/CMS/wp-content/uploads/2017/02/Overzicht-fixusopleidingen-met-aanmeldingen-d.d.-20170213-HBO-WO.pdf>

Decentrale selectie in de praktijk

15 januari jl. was de uiterste datum voor aanmelding voor fixusstudies (zie hierboven). De eerste activiteiten op dit terrein zijn reeds achter de rug. Leerlingen hebben vrij moeten vragen om onder schooltijd deel te kunnen nemen aan selectieactiviteiten. En die leiden helaas niet altijd tot vreugde en inspiratie. Van Michiel van den Anker vernamen wij dat leerlingen op 18 januari een uitnodiging kregen voor 1 februari met daarbij 80 pagina's leesvoer. Helaas hadden deze leerlingen ook nog een toetsweek tussendoor! Ook kreeg een leerling een toets van 20 vragen met daarbij als begeleidend commentaar: "Als je inschat hiervan minder dan 15 goed te hebben heeft vervolg van deze dag weinig zin ...". Wij kunnen ons voorstellen dat meer decanen voorbeelden te horen krijgen die leiden tot een licht verhoogde hartslag. Omdat de redactie van DecaZine van plan is aandacht te besteden aan de praktijk van decentrale selectie en studiekeuzecheck, hierbij de oproep om voorbeelden van minder mooie selectie- en matchingspraktijken aan ons te melden. Je kunt dit doen door te mailen naar decazine@vvsl.nl. We houden ons overigens ook aanbevolen voor fraaie voorbeelden!

Vak op hoger niveau: inspectie geeft 1,5 punt bonus

Al een jaar of 10 is het mogelijk om een vak op hoger niveau af te sluiten. Scholen zijn daarvoor soms huiverig. Enerzijds zijn ze bang zijn dat leerlingen in hun overmoed zichzelf te kort doen en op het hogere niveau een te laag cijfer halen. Anderzijds omdat ze vrezen dat dit lagere cijfer ook doortelt in hun onderwijsrendement zoals dit door de inspectie wordt berekend. De inspectie heeft daarom besloten een vorm van 'bonuspunten' toe te kennen als leerlingen een vak op hoger niveau afsluiten. Per afgelegd examen op een hoger niveau wordt er 1,5 punt opgeteld bij het behaalde cijfer bij de berekening van het gemiddelde cijfer van het centraal examen per schoolsoort. Dit is één van de vier indicatoren van het onderwijsresultatenmodel.

Het verzoek tot herberekening kan door de school worden gedaan tijdens een kwaliteitsonderzoek of een onderzoek in het kader van de Staat van het Onderwijs. De herberekening wordt door de inspectie 'handmatig' gedaan en telt mee in de totaalscore voor de school. Ze kan daarmee een (positieve) invloed hebben op het uiteindelijke en bijgestelde oordeel over de onderwijsresultaten. Het is niet mogelijk om de aangepaste score ook weer te geven in de cijfers op het resultatenoverzicht. Het bijgestelde oordeel wordt vermeld en toegelicht in het inspectierapport naar aanleiding van het onderzoek. De ophoging is ook niet terug te zien in de resultaten zoals die in Vensters voor verantwoording/Scholen op de kaart wordt gepresenteerd, maar ook hier kan de school dit natuurlijk wel zelf vermelden in de eigen tekstvakken.

Meer informatie: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijsresultatenmodel-vo/inhoud/hoe-weegt-de-inspectie-examens-op-een-hoger-niveau>.

De leerling ziet het vak op hoger niveau vermeld op de cijferlijst. Daar staat achter het vak tussen haakjes dat het op een hoger niveau is afgelegd. Een voordeel kan zijn dat als de leerling besluit het diploma op het hogere niveau te gaan halen, de leerling is vrijgesteld voor het vak waarin al examen op het hogere niveau is afgelegd. Ook stellen universiteiten wel eens extra eisen aan studenten die na een hbo-propedeuse of bachelor een universitaire bachelor of master willen doen, namelijk dat bepaalde vakken (bijvoorbeeld Engels) op vwo-niveau moeten zijn.

Arabisch als 2e moderne vreemde taal

Hoeveel belangstelling zou er zijn om de taal Arabisch te volgen op havo of vwo? Op dit moment is er slechts één school in Nederland die Arabisch als examenvak aanbiedt. Leerlingen die deze taal als moedertaal hebben – zoals veelvluchtelingen uit Syrië - zouden er profijt van kunnen hebben als ze Arabisch op zouden kunnen nemen in hun pakket. Op het vwo zouden ze het vak als tweede moderne vreemde taal kunnen kiezen en zo geen andere, voor hen vaak veel moeilijkere taal – of een ander vak in geval van vrijstelling - hoeven volgen. Leerlingen zouden het vak op elementair niveau ook als keuzevak in het vrije deel kunnen kiezen.

College Hageveld in Heemstede onderzoekt in samenwerking met het vavo van het Nova College in Haarlem of er ook op andere scholen belangstelling is om Arabisch aan te bieden, al is het maar voor één of enkele leerlingen. Het is namelijk mogelijk om op grond van [artikel 25a van de Wet op het voortgezet onderwijs](#) en het bijbehorende [Besluit Samenwerking VO-BVE](#) een leerling voor één vak uit te besteden aan een andere vo school of een instelling voor vavo, zodat de leerling daar in dat vak examen kan doen. Omdat het bij Arabisch vaak om leerlingen gaat die goed thuis zijn in de taal, hoeft het voorafgaande onderwijs niet heel intensief te zijn en kan dit voor een groot deel bestaan uit begeleiding 'op afstand'. Officieel doen deze leerlingen dan examen aan de school waar het vak wordt verzorgd. Het centraal examen wordt daar ook fysiek afgelegd.

Welke scholen hebben één of meer leerlingen die hierin geïnteresseerd zouden zijn? Elke havo/vwo-school in Nederland kan reageren. Graag een reactie naar jmeijer@hageveld.nl.

Einde voor de rekentoets in zicht?

Op 13 december 2016 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om in overleg met de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren (NVW) een alternatief

voor de rekentoets uit te werken, inclusief tijdpad. Op 24 februari 2017 heeft staatssecretaris Sander Dekker hierover een brief gestuurd aan de Tweede Kamer, waarin hij meldt dat hij samen met de NVvW bezig is met de uitwerking van een alternatief voor de rekentoets. Om te zorgen dat het alternatief goed aansluit op het onderwijs in verschillende schoolsoorten wordt het nader uitgewerkt in twee expertgroepen: één voor het vmbo en één voor het havo en vwo. Bij elke groep zitten experts (wiskundeleraren en wetenschappers) die zijn aangedragen door de NVvW en leerplankundige experts van het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO). Deze expertgroepen zijn al een paar keer bij elkaar gekomen. De komende maanden zullen zij het alternatief verder uitwerken en andere partijen raadplegen die betrokken zijn bij het rekenonderwijs. Ook wordt er een tijdpad voor de uitwerking en invoering van het alternatief opgesteld.

De NVvW en de staatssecretaris zijn van mening dat rekenen een kernvaardigheid is die elke leerling nodig heeft om goed te kunnen functioneren in het vervolgonderwijs, het beroep en de maatschappij. Daarom vinden zij dat het alternatief als doel moet hebben om het behaalde niveau van rekenvaardigheid inzichtelijk te maken voor leerlingen én het vervolgonderwijs. Om dit doel te bereiken is een aantal randvoorwaarden overeengekomen, waaronder:

- ◆ Het te ontwikkelen alternatief gaat uit van de huidige referentieniveaus.
- ◆ Aan het eind van het curriculum moet op een zodanige manier getoetst worden dat zichtbaar is voor het vervolgonderwijs dat een leerling het referentieniveau beheerst.
- ◆ De toetsing moet voldoen aan de kwaliteits-, validiteits- en betrouwbaarheidseisen die het College voor Toetsen en Examens en Cito hanteren.
- ◆ Het alternatief wordt breed gesteund door de betrokken partijen.
- ◆ De huidige rekentoets blijft gelden totdat een alternatief is ingevoerd, om ervoor te zorgen dat de aandacht voor het rekenonderwijs en goede rekenvaardigheden niet verslapt.

Rond de zomer moet het plan voor het alternatief naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

Meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/02/24/beantwoording-kamervragen-over-een-alternatief-voor-de-rekentoets>.

Minister en staatssecretaris pleiten voor versterking van het vmbo

Dat aan het einde van een regeerperiode, vlak voor de verkiezingen, bewindslieden nog snel even allerlei plannen in brieven aan de Tweede Kamer uiteenzetten om te voorkomen dat hun opvolger 'er mee gaat lopen' is een bekend verschijnsel, maar Dekker en Bussemaker hebben in de voorjaarsvakantie wel heel erg hun best gedaan. Liefst 13 brieven gingen er nog naar de Tweede Kamer. De brief die in de pers de meeste aandacht heeft getrokken is [de brief over het versterken van het beroepsonderwijs](#), in het bijzonder het vmbo waarin o.a. wordt voorgesteld dat doorstroom vanuit het vmbo naar het mbo ook zonder diploma kan en om vmbo-gl en tl ineen te schuiven. De kernboodschap in de brief is:

'De komende periode werken wij een wetsvoorstel uit voor de structurele verankering van doorlopende leerroutes vmbo tot en met het mbo. Tevens werken we een voorstel uit om de gemengde en de theoretische leerweg te combineren. Daarnaast zetten we aanvullende maatregelen in gang, om de doorstroom naar en toegankelijkheid van het vervolgonderwijs en de herkenbaarheid, beeldvorming en organiseerbaarheid van het beroepsonderwijs te verbeteren.'

Eén van de aanvullende maatregelen is het ontwerpen van een regeling gericht op het starten van de eerste pilots met schakelprogramma's vmbo-havo in schooljaar 2017- 2018. Aan die regeling wordt al gewerkt. Voor de inrichting van pilots wordt gebruik gemaakt van bestaande schakelprogramma's. Binnen scholengemeenschappen met mavo en havo zal veelal al met een schakelprogramma gewerkt worden. Wellicht houdt de regeling in dat daarvoor ook nog subsidie is te krijgen. Wij houden het in de gaten!

LOB in het vmbo

Dit is de titel van het congres dat de Hogeschool Utrecht op 24 maart a.s. organiseert in Instituut Archimedes. Centrale staat de vraag *'Hoe verankert u loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op uw school?'*. Er worden lezingen gegeven door hoogleraar Marinka Kuijpers en schoolleider Ad van Andel. Daarna kan worden deelgenomen aan één van de zeven workshops. Hoewel het congres zich specifiek op het vmbo richt, kunnen ook havo/vwo decanen hier waarschijnlijk inspiratie opdoen. Het congres vindt plaats op vrijdag 24 maart a.s. van 9.00 – 16.30 uur, Padualaan 97 in Utrecht. Aanmelden kan tot 14 maart a.s. Meer informatie en aanmelden: www.lobinhetvmbo.hu.nl.

Volgende training ACT-toolkit voor LOB: nog enkele plekken beschikbaar

In nieuwsbrief nummer 5 werd de volgende training ACT-toolkit voor LOB aangekondigd. Deze vindt plaats op de donderdagen 23 maart, 13 april en 11 mei van 13.30 uur tot 16.30 uur in Cursus- en vergadercentrum Domstad in Utrecht. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar.

De kosten voor de training bedragen € 495 per deelnemer, inclusief btw, koffie/thee/fris, E-college, lesmaterialen en het werkboek 'Beelden van mijn toekomst'.

Voor meer informatie en het aanmeldingsformulier: <http://www.act-in-lob.eu/scholing>.

Je kunt ook mailen naar Albert de Folter albert@omega-adviseurs.nl.

Ons verenigingstijdschrift DecaZine wordt naar je huisadres gestuurd. Via de VvSL-website kun je onder MIJN VVSL en na inloggen zelf je gegevens in de ledenadministratie beheren en dus veranderen. Een nieuw huisadres, een ander e-mailadres, een verandering van school aan ons doorgeven, het kan allemaal via onze website! En via het contactformulier op de website bereik je rechtstreeks het bestuur met je vragen, opmerkingen, ideeën, enz.